Bruselj, 3. november 2026

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo izjavo za javnost evropske poslanke Irene Joveve (Renew/Svoboda) in soavtorice evropske medijske zakonodaje, ki je pisala predsedniku češke vlade Andreju Babišu in ministru za kulturo Otu Klempířu. V pismu ju poziva k ponovnemu premisleku o predlaganih zakonodajnih spremembah, ki ogrožajo finančno avtonomijo in neodvisnost nacionalne češke televizije in radia.

Poslankina pobuda prihaja v času, ko so zaposleni na češki javni radioteleviziji zaradi načrtovanih sprememb ob polnoči začeli drugo 24-urno stavko zaradi načrtov vlade premierja Babiša o ukinitvi plačevanja obveznega prispevka ter prenosu financiranja javnih medijev neposredno na državni proračun. Predlog zakona, ki je že prestal prvo obravnavo v spodnjem domu parlamenta, bi prinesel tudi znatno zmanjšanje sredstev, in sicer za več kot 15 odstotkov.

Evropska poslanka Irena Joveva je ob poslanem pismu dejala:

''V času, ko se svoboda medijev po vsej Evropi sooča z vse večjimi pritiski, dogajanja na Češkem ne moremo obravnavati ločeno od širših trendov avtoritarnih poskusov poseganja v neodvisnost medijev, ki smo jim priča tudi drugod po Evropi. Tudi doma smo pred kratkim prestali podobno razpravo, ko so volivke in volivci na referendumu večinsko zavrnili odpravo obveznega RTV-prispevka.

Zato me veseli, da je moja pobuda dobila široko podporo poslank in poslancev Evropskega parlamenta, tako z desnega kot levega političnega pola. To potrjuje, da pomen neodvisnih javnih medijev presega klasične politične in ideološke razlike. Ti namreč ostajajo nepogrešljiv steber demokracije in pravne države, zato niti načrtov češke vlade ne gre zrelativizirati zgolj na razpravo o spremembi modela financiranja javne radiotelevizije.

Gre predvsem za vprašanje neodvisnosti javnih medijev, ki so eden od temeljev demokratične družbe in imajo nenadomestljivo vlogo pri zagotavljanju raznolikih, verodostojnih in preverjenih informacij. Da bi lahko to poslanstvo sploh opravljali, pa morajo biti neodvisni od političnih vplivov, tako pri uredniških odločitvah kot pri zagotavljanju finančnih pogojev za svoje delovanje. Evropski akt o svobodi medijev smo sprejeli prav zato, da bi zagotovili sistemske varovalke pred političnim poseganjem v delovanje javnih medijev in preprečili, da bi bilo njihovo financiranje prepuščeno kapricam vsakokratne oblasti.

S tem pozivom, ki je tudi izraz solidarnosti z novinarkami in novinarji ter državljankami in državljani v prizadevanjih za pravico do neodvisne in verodostojne obveščenosti, želimo češko vlado spodbuditi, naj ponovno preuči predlagane spremembe ter v skladu z Evropskim aktom o svobodi medijev in 11. členom Listine EU o temeljnih pravicah v dialogu s strokovnjaki s področja medijev zagotovi predvidljiv in neodvisen okvir financiranja javnih medijev, ki jih bo varoval pred političnimi vplivi.''

Za kakršnekoli dodatne informacije ali izjave evropske poslanke smo vam na voljo.

Lep pozdrav,

Irena Joveva
poslanka Evropskega parlamenta

Pisarna evropske poslanke
Irene Joveve

Kersnikova ulica 3, 1000 Ljubljana
(+386) 51 282 828
pisarna@irenajoveva.si
www.irenajoveva.si